

RASEBORG
RAASEPORI

Raseborg 2050 – sammanfattning av invånarworkshopparna Framtidsfrekevensen

16.6.2022

FEMMA Planning är ett företag som specialiserat sig på delaktig stadsplanering. Utgångspunkten för vårt arbete är en planering där olika invånares röster blir hörda.

Vi kartlägger områdets särdrag och invånarefarenheter tillsammans med invånarna och andra lokala aktörer.

Vi omvandlar informationen om invånarna så att den kan utnyttjas i stadsplaneringen och beslutsfattandet, vi främjar delaktighetsprocesser och fungerar som konsulter i stadsutvecklingsprojekt.

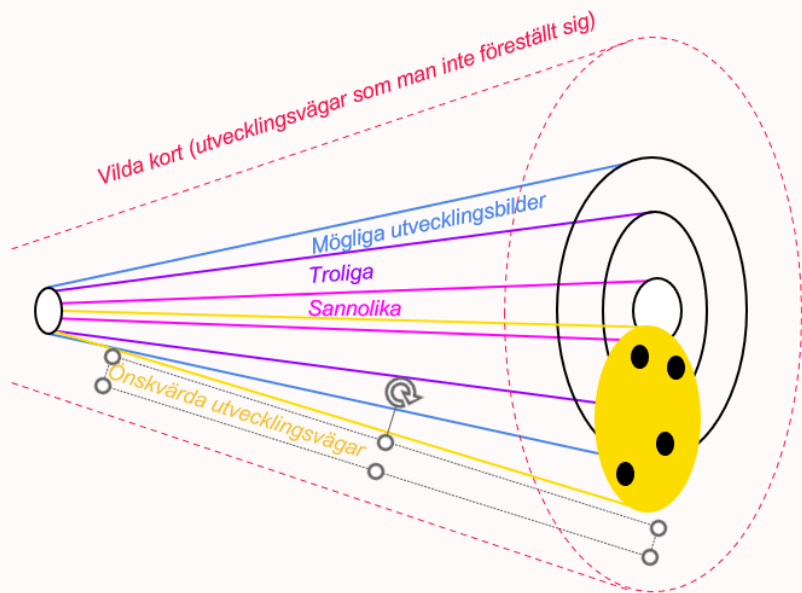
Bakgrund till Framtidsfrekvensen-workshopparna

Raseborgs stad förbereder en utvecklingsbild för markanvändningen år 2050. I utvecklingsbilden undersöker man hur Raseborgs stad kunde se ut i framtiden. Utvecklingsbilden åskådliggör stadens strategi och framtidsvisioner när det gäller markanvändningen samt stöder generalplaneringen. Markanvändningens utvecklingsbild utarbetas åren 2021–2023.

Utvecklingsbilden görs i växelverkan med invånarna. Växelverkan består av kartenkät som genomfördes våren 2022 och invånarworkshoppar som tillämpar Sitras metod [Framtidsfrekvensen](#). Workshopparna hölls på olika håll i Raseborg. Målsättningen med workshopparna var att i omfattande grad samla in invånarnas idéer som grund för Raseborgs utvecklingsbild för markanvändningen.

Under våren 2022 ordnades sju (7) workshoppar i olika byar i Raseborg: Pojo, Tenala, Snappertuna, Bromarv, Karis och Ekenäs. Utöver detta genomfördes en (1) workshop riktad till ungdomar. I workshopparna deltog sammanlagt 79 personer. Raseborgs stad förverkligade workshopparna i samarbete med FEMMA Planning Oy som är ett företag specialiserat på delaktig stadsplanering. Sammanfattningen av workshopparna har gjorts av FEMMA Planning Oy.

Framtidsbilder

I Sitras metod [Framtidsfrekvensen](#) åskådliggörs tankarna om framtiden med en *framtidstratt*. Från nutiden utgår olika utvecklingsmöjligheter för framtiden: önskvärda, sannolika, troliga, möjliga och överraskande "vilda kort".

I workshopparna funderade man på önskvärda, sannolika, troliga och möjliga utvecklingsvägar ur boendets, näringslivets, trafikens och miljöns perspektiv. Dessutom fick invånarna utmana sina tankegångar genom att fundera på överraskande och icke-önskvärda framtidsvisioner.

De framtidsbilder som invånarna skapade fungerar som grund för markanvändningens utvecklingsbild tillsammans med annan expertisinformation och andra utredningar.

Innehåll

1. Utvecklingsvägar som ska bekräftas
2. Boendets framtidsbild 2050
3. Näringslivets framtidsbild 2050
4. Trafikens framtidsbild 2050
5. Miljöns framtidsbild 2050
6. Resultat från framtidsworkshopparna och Raseborg 2050 – Visa på kartan-enkäten

Utvecklingsvägar som ska bekräftas

TEMA	OMNÄMNANDE
Klimatåtgärder och omsorg om naturen	8
Tillgänglig basservice (skola, hälsovård, butik)	8
Hållbar markanvändningsplanering (boende, miljö, näringsliv)	6
Omfattande infrastruktur (vägar, kommunal teknik)	5
Krishantering, nationellt försvar, cybersäkerhet	5
Självförsörjning (mat och energi)	5
Befolkningstillväxt och en balanserad befolkningsstruktur	4
Stöd till näringslivet	3
Invandring och inkludering	3
Livsstilsförändring (konsumtion, rörelse)	2
God förvaltning och samverkan	2
Vårda gemenskapen	2
Digitaliseringen	1
Omfattande infrastruktur (vägar, kommunal teknik)	1
Hållbar och förnybar energi	1
Rimliga levnadskostnader	1
Värna om kulturhistorien	1

Tabell 1: Utvecklingsvisioner som ska bekräftas i Raseborg.

I invånarworkshopparna arbetade man i grupper. Varje grupp kunde välja tre (3) utvecklingsvägar som borde stärkas i Raseborg i framtiden.

De utvecklingsvägar som valts i workshopparna har sammanställts och tematiseras i tabell 1.

De viktigaste utvecklingsvägarna att bekräftas ansågs vara klimatåtgärder och omhändertagande av naturen samt basservicens tillgänglighet (grundskolor, hälsovård, butik).

Boendets framtidsbild 2050

Boendets framtidsbild 2050

Bromarv, Karis, Svartå, Pojo, Snappertuna, Ekenäs och Tenala har satsat på tillgänglig basservice. Dessutom har tillgängligheten till basservice säkerställts i Fiskars, Billnäs och skärgårdsområdena. Tekniken har möjliggjort tjänster särskilt i skärgården, där elbåtar färdas året om och där barn går i hybridkola. Valfungerande basservice har fått befolkningen att stanna i Raseborg. Befolkningen har ökat när det gäller barnfamiljer och personer med ett främmande språk som modersmål, vilket i sin tur har balanserat befolkningsstrukturen. De nya invånarna har välkomnats med öppna armar och staden har sett till att alla är knutna till sin nya bostadsort genom att lära sig de båda inhemska språken: svenska och finska.

Byggandet har varit en viktig del när det gäller regionens utveckling och befolkningstillväxt. Byggandet är mångsidigt både när det gäller byggnadsbeståndet (fristående småhus, rad- och parhus, flervåningshus) och när det gäller förvaltningsform (ägarbostäder, hyresbostäder). Nya boendeformer har också djärvt testats – till exempel med flytande byar, småhusbyar och landsbygdkollektiv för äldre. Den utvecklingsbild för markanvändningen som färdigställdes 2023 har lagt grunden för en hållbar och långsiktig stadsplanering. Detta har lett till utvecklingen av en gemensam, naturnära, ekologiskt och kulturellt medveten stad i mänsklig storlek.

Utvecklingen av digitala förbindelser och kommunalteknik på olika håll i Raseborg har också varit en viktig faktor för befolkningsökningen, eftersom det har gjort det möjligt att arbeta på distans. Å andra sidan har oron för cybersäkerhet och ett samhälle som invaderas av mobiltelefonskärmar lett till inrättandet av ett digitalt skyddsområde i Bromarvs skärgård, dit turister och lokalbefolkningen åker för att koppla av.

Boende

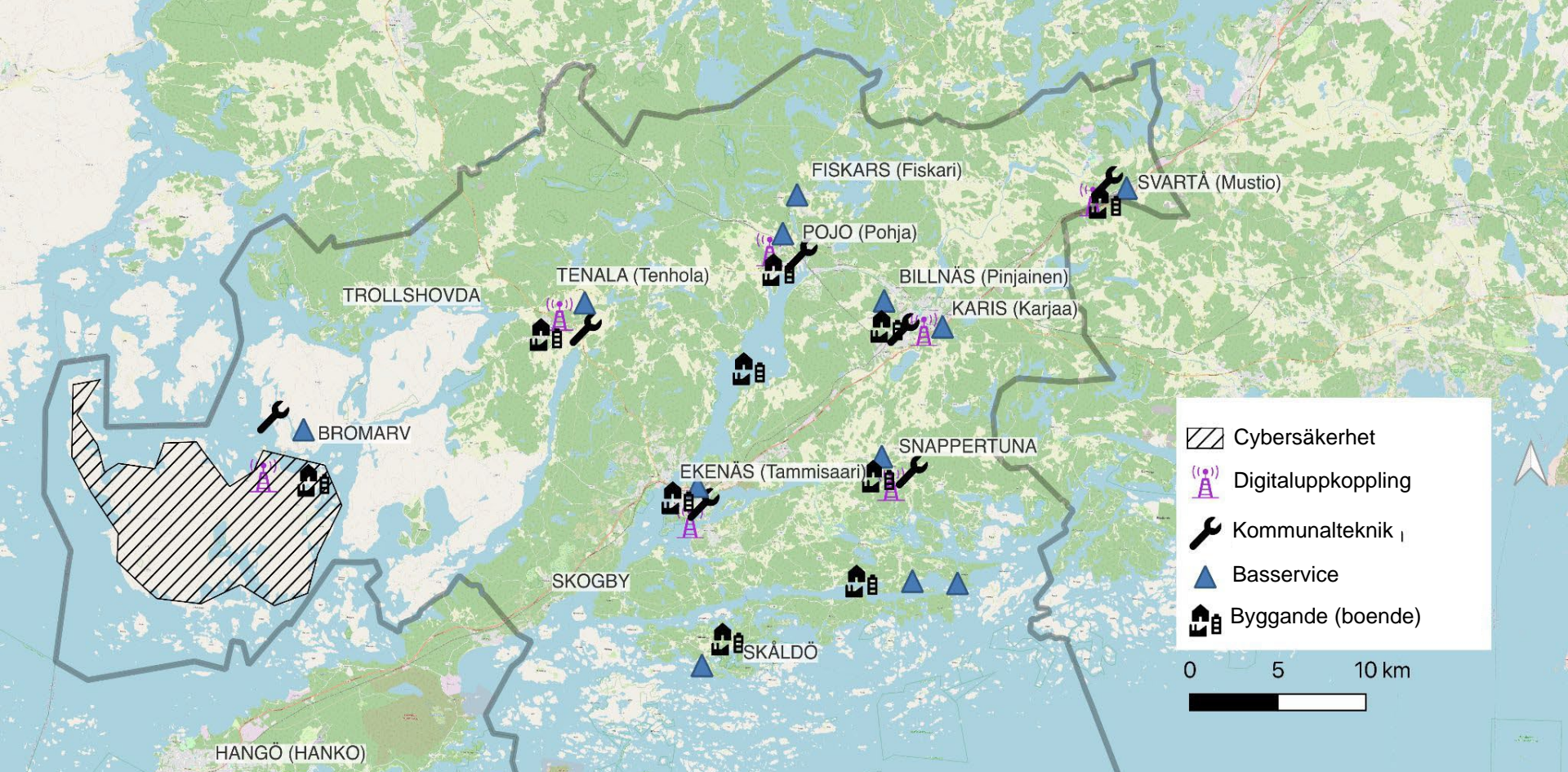
FRAMTIDSBILD	OMNÄMNANDE
Tillgänglig basservice (skola, hälsovård, butik)	39
Mer byggande och befolkning har ökat	25
Boendet är mångsidigt och estetiskt	7
Boendet är ekologiskt	7
Välfungerande digitala uppkopplingar	5
Kommunalteknik	5
Gemensamt och tryggt boende	3
Naturnära boende	3
En levande landsbygd	2
Det finns en laganda mellan byarna	1
Cybersäkerheten säkerställs	1

Tabell 2: Boendet i Raseborg 2050. Tabellen illustrerar de frågor som lyfts fram i temaarbetet och kartarbetet om temat boendet.

I invånarworkshopparna arbetade grupperna inledningsvis med teman ur markanvändningens utvecklingsbild: boende, näringsliv, trafik och miljö och funderade på hur de olika temana enligt deras önskemål ser ut 2050.

Efter temaarbetet fördjupade sig grupperna i ett tema. Utifrån det valda temat byggdes en framtidsbild på en karta.

I tabell 2 kombineras alla workshoppars tema- och kartarbetesskeden för **boendets** del.

Karta 1: Boendet i Raseborg 2050. Kartan åskådliggör saker som lyftes fram i kartarbetet om temat boendet.

Utmaning av boendets framtidsbilder

HOT

Kriser och katastrofer förhindrar utvecklingen

- Katastrofer (kärnvapenkrig, pandemi) förhindrar att resurser används för utveckling av boende. Resurserna går till överlevnad.
- Infrastrukturen blir otillräcklig, distansarbetsmöjligheterna är dåliga, människorna flyttar bort och nya invånare flyttar inte in.

Service och invånare försvinner

- Service såsom skolor, daghem och butiker samt kollektivtrafik försvinner, vägar underhålls inte
- Närservicen körs ner, landsbygden utvecklas inte och tjänsterna förflyttas till huvudstadsregionen
- De fasta bostäderna blir fritidsbostäder
- Antalet skattebetalare minskar

Svenskaspråket försvinner

MÖJLIGHETER

Kriser är början till något nytt och kan leda till något gott

- Pandemier tvingar till samhällelighet och koncentrerar livet till centrum
- Ökad uppskattning för traditionella sätt att leva och självförsörjning ökar motståndskraften mot kriser och katastrofer

Bycentrumen utvecklas och befolkningsmängden ökar

- I kyrkbyarna byggs mera bostäder, utbudet av tomter ökar och fritidsbostäder omvandlas till permanenta
- Tillräcklig basservice, tjänster för äldre ger arbetsplatser, nya boendeformer (seniorkollektiv)
- Befolkningsstrukturen blir mångsidigare

Teknologin gör det möjligt att bo på olika håll i Raseborg

- Distansarbete, digitala och mobila tjänster (robotläkare till byarna), mattransporter med drönare, självkörande ekobilar och ekologiskt boende

Näringslivets framtidsbild 2050

Näringslivets framtidsbild 2050

Raseborgs största byar Bromarv, Karis, Svartå, Pojo, Snappertuna, Ekenäs och Tenala bildar ett nätverk av små och levande byar. Transportförbindelserna mellan byarna och från de största städerna till Raseborg har lyft näringslivet. Stadens värdefulla kulturhistoria: järnbruk, slott, kyrkor och skärgård har utnyttjats på ett hållbart sätt i utvecklingen av stadens näringsliv. Staden har långsiktigt stödd kultur och annat näringsliv. I varje by finns till exempel ett affärskompetenscentrum, och planläggningen har säkerställt att det finns tillräckligt med tomter för olika stora företag.

Staden är känd för sitt kulturliv, sina naturupplevelser och vingårdar. Namnet på Pojoviken har ändrats till Pojofjorden av stadens marknadsföringsavdelning. Fjorden fungerar som en viktig väg från Pojo till Ekenäs, och längs den finns bebyggelse, flytande byar, restauranger och små gästhamnar. Bra cykelvägar runt om i Raseborg lockar cyklande turister.

Hållbar naturturism och områdets lokala mat är populär bland turister året om, vilket har möjliggjort längre öppettider för restauranger och caféer i Ekenäs och Karis. Karis är känt för sitt cirkusmuseum, sin grönska och gågata.

Allt färre unga flyttar för att studera i större städer eftersom bland annat Fiskars Designskola ligger i Raseborg. I Snappertuna ligger ett lantbruksinstitut och i Karis har det öppnats ett europeiskt sidocampus för det berömda Harvard universitetet som också lockar internationella studerande till Raseborg.

Trots det livliga näringslivet har Raseborg ändå velat främja en småskalig livsstil där konsumtionen inte står i centrum. Människor och miljö tillförs välfärd och utkomst genom tjänster, hållbar energi och livsmedelsproduktion. Detta har skapat en positiv ond cirkel där tillräcklig service har lockat fler invånare, vilket i sin tur har skapat nya arbetsplatser och liv.

Näringslivet

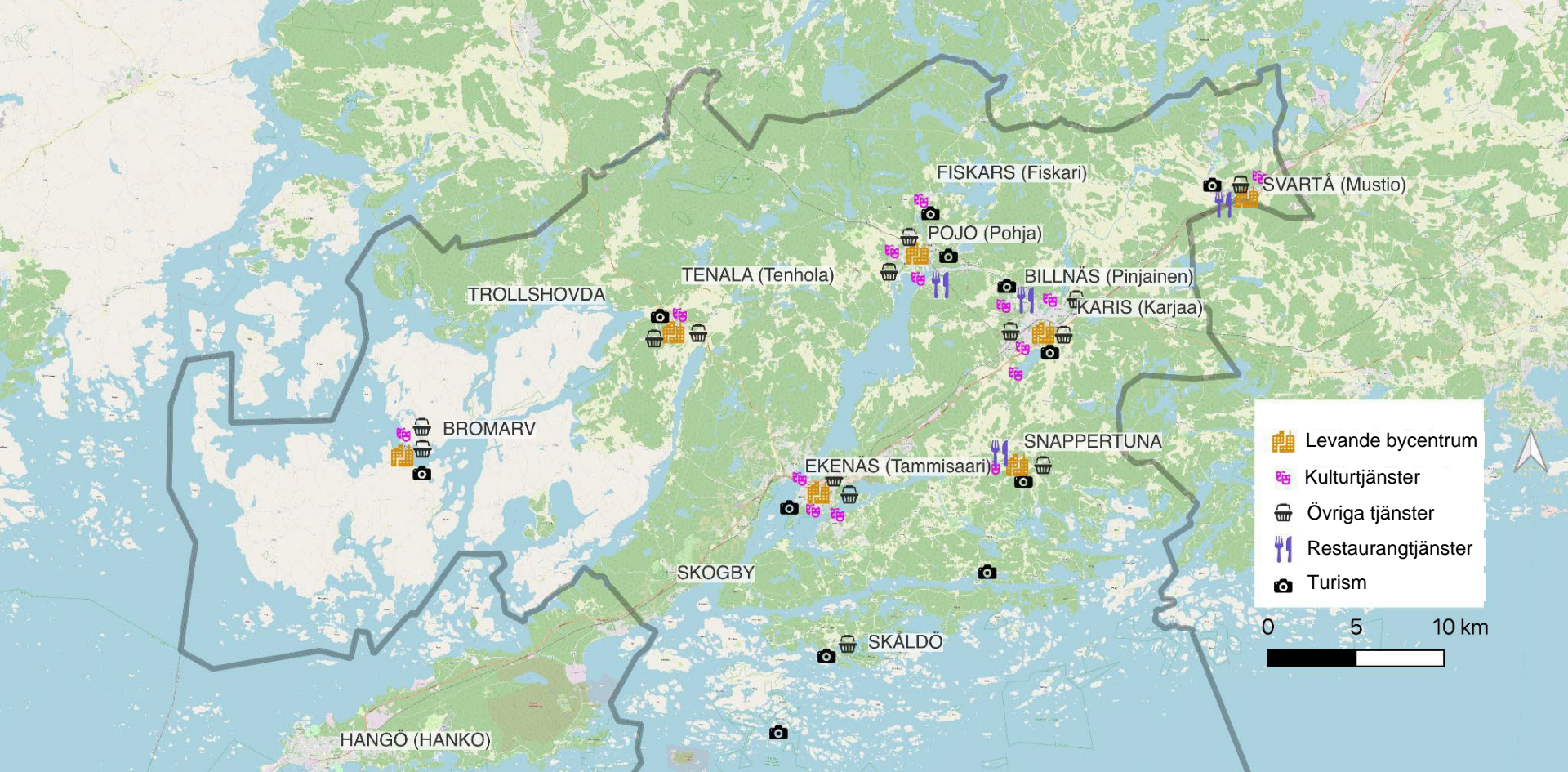
FRAMTIDSBILD	OMNÄMNANDE
Turism	32
Utkomst från tjänster + restaurangtjänster + övriga tjänster	26
Utkomst från kultur + kulturtjänster	12
Utkomst från jordbruk, skogsbruk, energiproduktion + livsmedelsproduktion och jordbruk	9
Högre utbildning	9
Staden stöder affärslivet och en mångsidig ekonomisk struktur	8
Levande centrum	6
Utkomst från naturen + naturbaserad affärsverksamhet	4
Byggande (företag)	4
Hållbart näringsliv	2

Tabell 3: Näringslivet i Raseborg 2050. Tabellen illustrerar de frågor som lyfts fram i temaarbetet och kartarbetet om temat näringslivet.

I invånarworkshopparna arbetade grupperna inledningsvis med teman ur markanvändningens utvecklingsbild: boende, näringsliv, trafik och miljö och funderade på hur de olika temana enligt deras önskemål ser ut 2050.

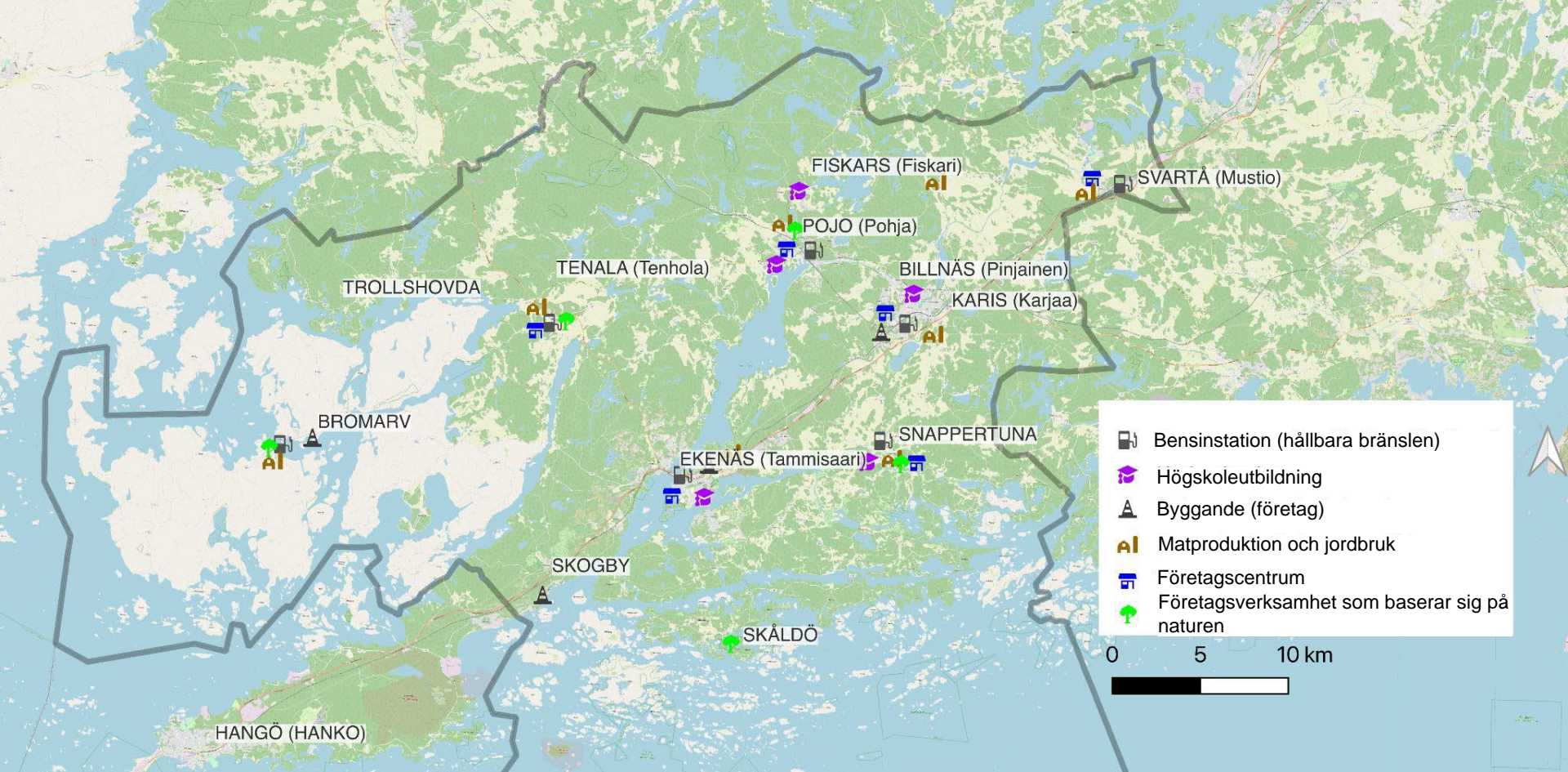
Efter temaarbetet fördjupade sig grupperna i ett tema. Utifrån det valda temat byggdes en framtidsbild på en karta.

I tabell 2 kombineras alla workshoppars tema- och kartarbetesskeden för **näringslivets** del.

Karta 2: Näringslivet i Raseborg 2050. Kartan åskådliggör saker som lyftes fram i kartarbetet om temat näringslivet.

Karta 3: Näringslivet i Raseborg 2050. Kartan åskådliggör saker som lyftes fram i kartarbetet om temat näringslivet.

Utmaning av näringslivets framtidsbild

HOT

Näringslivet förtvinar

- Tjänsterna försvinner och går helt online
- Dålig infrastruktur och förlust av tjänster leder till brist på arbetskraft
- Arbetskraft finns inte tillgänglig på grund av den dåliga infrastrukturen
- Raseborg erbjuder inte tillräckligt med arbetsplatser, vilket innebär att framför allt unga flyttar bort
- Det finns inga affärstomter för företag i närområdena
- För mycket kulturutbud orsakar en kulturöverdos

Stadens ekonomi försämras

- Börskrasch och stadens ekonomi försvagas, nedläggningsbeslut
- Basservicen blir resursfrågor och de ungas ohälsa, missbruk och kriminalitet ökar
- Kultur och näringsliv stöds inte

MÖJLIGHETER

Kulturarv och -historia vårdas

- Kulturarvet och byarnas identitet beaktas i stadens utveckling och skapar möjligheter för nya näringar

Tekniken möjliggör multilokalitet

- Hybridundervisning och ett tvåskolesystem gör det möjligt att få fler åretruntboende och skattebetalare

Näringslivet understöds

- Näringslivet stöds, nya tomter och företagsområden byggs, turismen växer
- Självförsörjning inom livsmedels- och energiproduktion
- Service i byar skapar nya arbetsplatser

Livsstilen förändras

- Barn föds fortfarande och det finns ett pensionssystem
- Livsstilsförändring och från ekonomidominerat tänkande till välfärdsorienterat

Trafikens framtidsbild 2050

Trafikens framtidsbild 2050

En väl fungerande rörlighet har varit en av nyckelfaktorerna i Raseborgs utveckling. Staden har satsat på omfattande kollektivtrafik. Att ta sig runt är enkelt och ekologiskt tack vare cirkeltrafiken med elbus mellan Bromarv, Karis, Svartå, Pojo, Snappertuna, Ekenäs och Tenala. De mindre byarna Fiskars och Billnäs samt skärgårdsområdena har goda förbindelser till kollektivtrafikringen och därmed också till de större byarna.

En välfungerande tågtrafik förbinder också Raseborg med närliggande kommuner, Åbo och huvudstadsregionen. Lokaltåget stannar i byarna längs både Hangö-Hyvingebanan och Kustbanan.

Förutom kollektivtrafiken har Raseborg satsat på den lätta trafiken och en välskött infrastruktur. Gång- och cykelvägarna täcker hela staden och gynnar lokalbefolkningen, turister och näringslivet. Den mest kända vägen för fotgängare och cyklister är *Tour de Raseborg*, som den skämtsamt heter av lokalbefolkningen. Den går längs kollektivtrafikringen. Att resa längs gång- och cykelvägnätet är hållbart, enkelt och säkert med olika transportmedel, såsom elektriska skotrar och elcyklar. Traditionell cykling utan el har också ökat i popularitet.

Raseborg erbjuder också mångsidiga friluftsleder som planerats med hänsyn till områdets kulturhistoria. Staden är känd för sin *Konststig*, som går från Ekenäs, genom Karis, Svartå och Fiskars till Billnäs. Längs vägen kan du se storslagna bruksområden, vild natur och njuta av Ekenäs och Karis livliga kulturutbud.

Vatten är en viktig del i när man tar sig runt i Raseborg och större och mindre hamnområden har utvecklats. Skärgården är också öppen för sådana som saknar båt och man kan genom att paddla eller använda allmänna färjförbindelser komma hela vägen till Kimitoön längs Pojofjorden. Hangö har gods- och passagerarförbindelser till Tallinn och resten av världen.

Staden är öppen för utveckling och à jour med händelseutvecklingen. Den nya utvecklingsbilden för markanvändningen 2100 innehåller visioner om en teleport-station i Karis, en tunnel till Tallinn och ersättning av elbusstrafik med underjordisk metrotrafik.

Trafiken

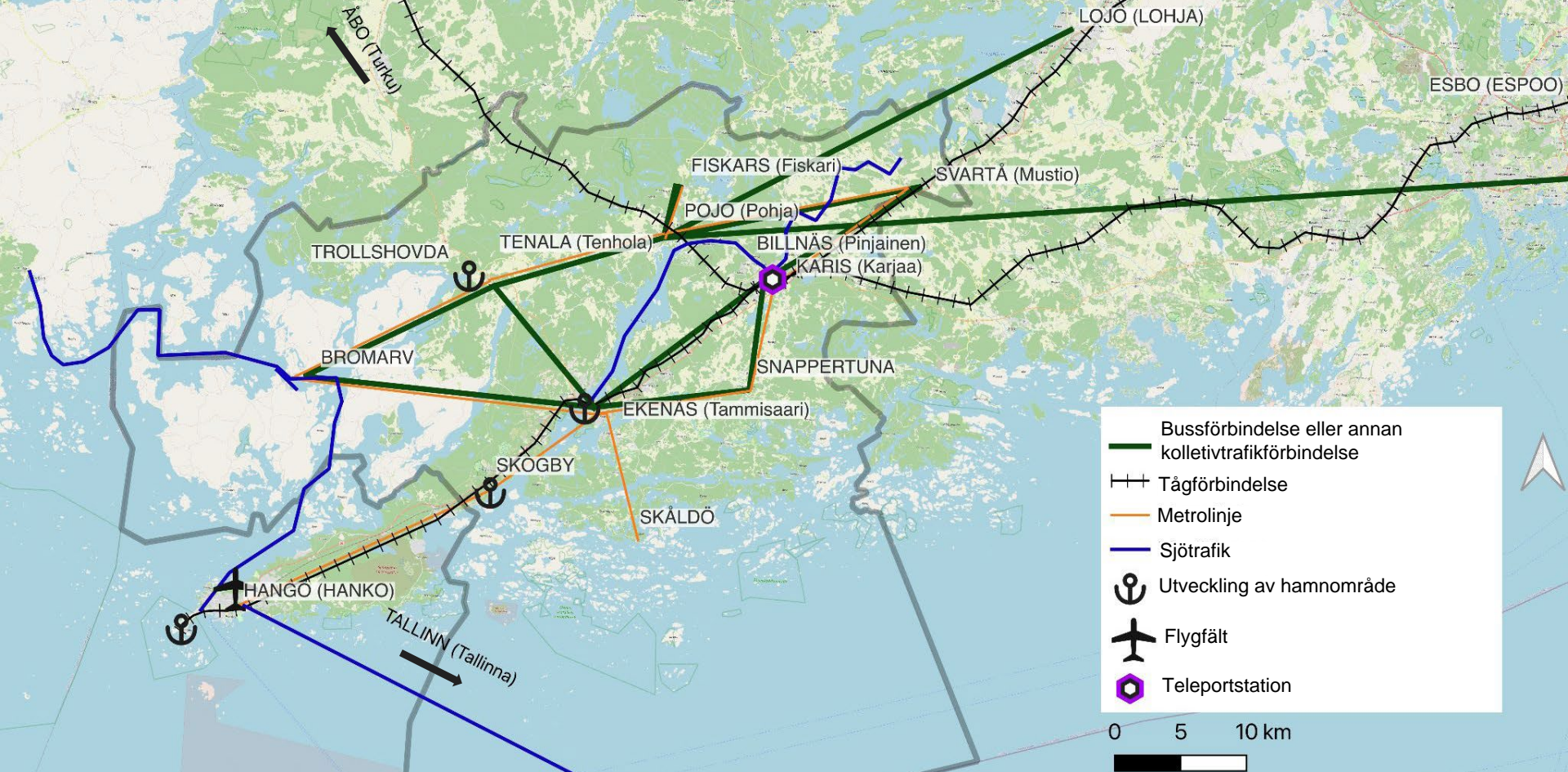
FRAMTIDSBILD	OMNÄMNANDE
Omfattande kollektivtrafiknät	27
Omfattande nätverk av gång- och cykelvägar	19
Infrastruktur i gott skick	16
Det går att röra sig hållbart på ett mångsidigt sätt	7
Hamnområden utvecklas	6
Friluftsleder runt om i Raseborg	1

Tabell 4. Trafiken i Raseborg 2050. Tabellen illustrerar de frågor som lyfts fram i temaarbetet och kartarbetet om temat trafiken.

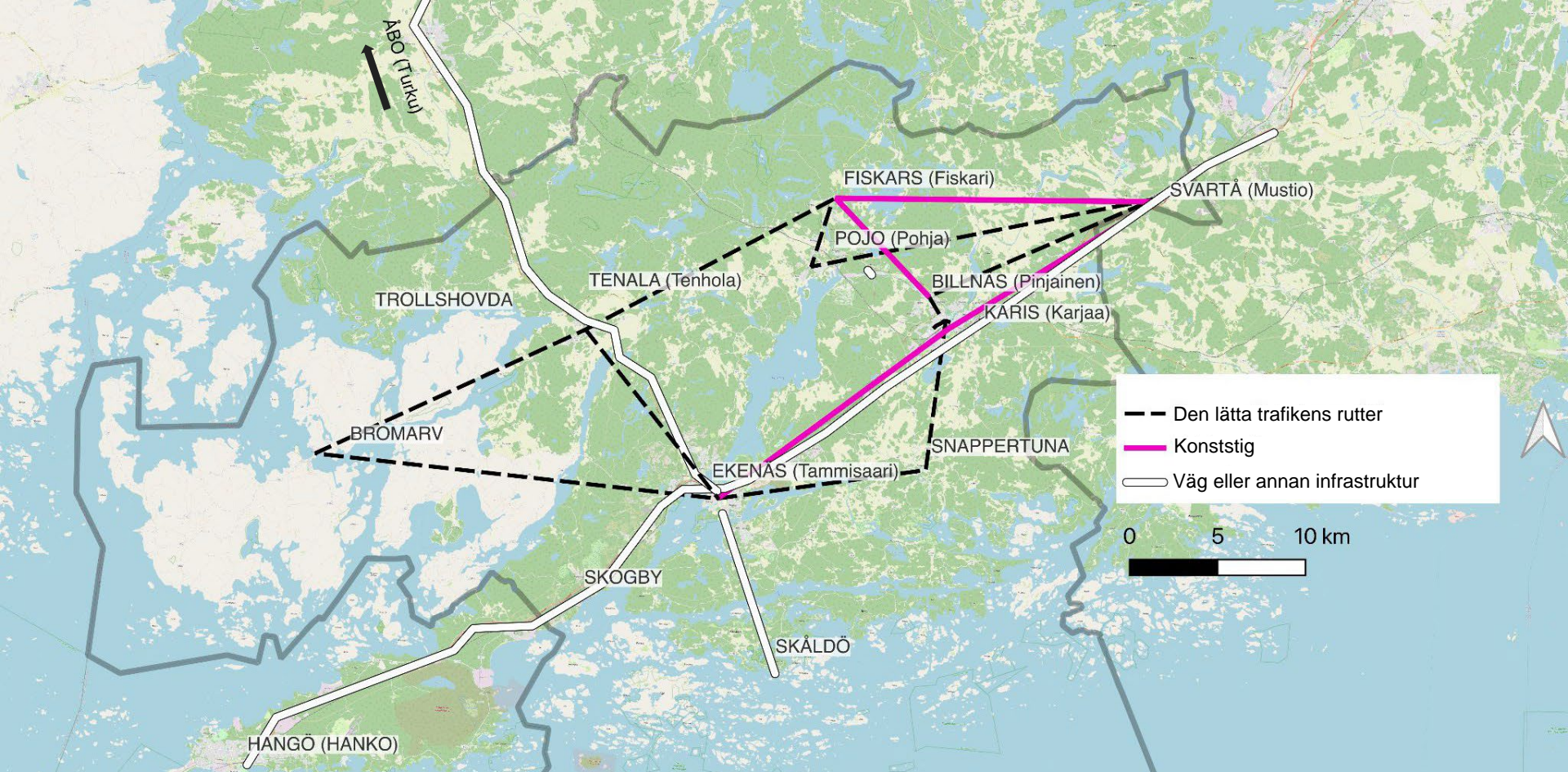
I invånarworkshopparna arbetade grupperna inledningsvis med teman ur markanvändningens utvecklingsbild: boende, näringsliv, trafik och miljö och funderade på hur de olika temana enligt deras önskemål ser ut 2050.

Efter temaarbetet fördjupade sig grupperna i ett tema. Utifrån det valda temat byggdes en framtidsbild på en karta.

I tabell 2 kombineras alla workshoppars tema- och kartarbetesskeden för **trafikens** del.

Karta 4: Trafiken i Raseborg 2050. Kartan åskådliggör saker som lyftes fram i kartarbetet om temat trafiken.

Karta 5: Trafiken i Raseborg 2050. Kartan åskådliggör saker som lyftes fram i kartarbetet om temat trafiken.

Utmaning av trafikens framtidsbild

HOT

Järnvägsförbindelse

- Tågförbindelsen försvinner och folk flyttar någon annanstans
- Tågen stannar inte på de lokala stationerna

Trafikförbindelserna utvecklas inte

- Dålig infrastruktur och tillgång till tjänster ökar transportkostnaderna
- Bilarna tar över gång- och cykelvägarna och luftkvaliteten försämras
- Promenader är ointressanta
- Folk flyttar bort från Karis

MÖJLIGHETER

Sätt att röra sig hållbart

- Fungerande kollektivtrafik, el- och ekobilar gör det möjligt att ta sig runt på ett hållbart sätt
- En bilfri värld

Skärmtiden minskar

- Raseborg förklarar sig internetfritt och invånarna har tid för promenader och kultur

Miljöns framtidsbild 2050

Miljöns framtidsbild 2050

Naturen kommer att vara viktig för Raseborgsborna år 2050 och den har vårdats väl. Staden har hittat en balans mellan natur- och skogsskydd och jord- och skogsbruk. Man har förberett sig på klimatförändringen i god tid, och tack vare den förlängda växtsäsongen odlar man i Raseborg nya sorters nyttoväxter och staden är känd för sina stämningsfulla vingårdar.

Energiproduktionen är hållbar och lokal, vilket kan ses i olika delar av Raseborgs byar. Byggnader (både våningshus och småhus) producerar egen solenergi och det finns vindkraftverk i ytterskärgården. Produktionen av hållbar energi ger betydande sysselsättning för människor. Livsmedelsproduktionen är lokal och självförsörjande, vilket har förbättrat stadens försörjningstrygghet. Hållbara tankstationer finns i olika delar av Raseborg.

Raseborgs rika kulturmiljö och -historia har vårdats och det har starkt återspeglats i stadens utveckling. Turister från hela världen reser till Raseborg för att beundra stadens kulturhistoria och för att delta i olika aktiviteter som paddling, cykling och vandring, vilket den mångsidiga naturen erbjuder. Under 2022 har ökade byggkostnader och höga materialpriser lett till att nybyggnationen är hållbar och att det gamla byggnadsbeståndet aktivt renoverats.

Miljön

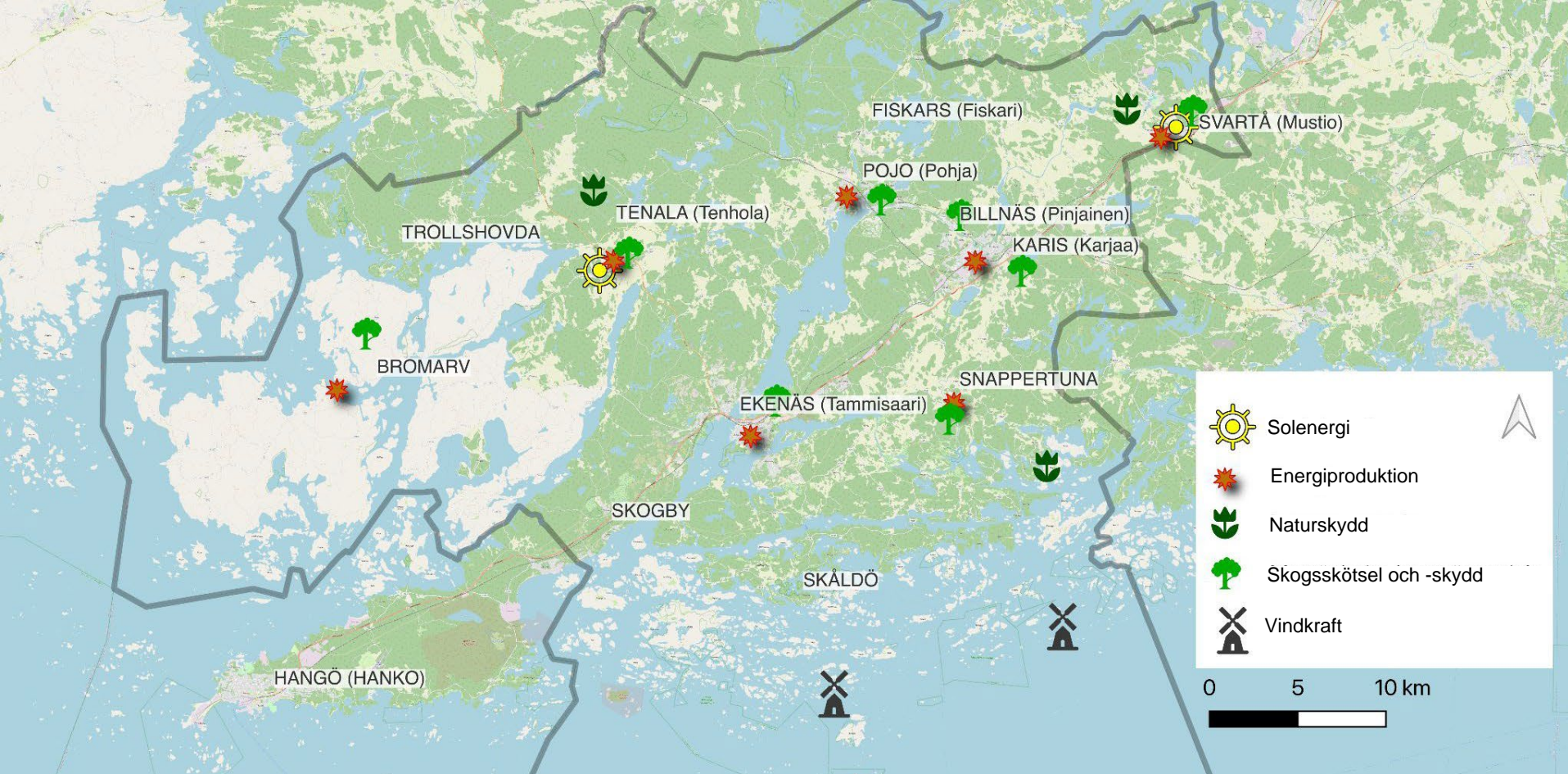
FRAMTIDSBILD	OMNÄMNANDE
Naturen vårdas	13
Energiproduktionen är hållbar	11
Kulturmiljön och -historien är synlig	5
Friluftaktiviteterna är mångsidiga	5
Byggandet är hållbart och det gamla byggnadsbeståndet renoveras	3
Man satsar på återvinning och återanvändning	3
Livsmedelsproduktionen är lokal och självförsörjande	3
Man har anpassat sig till klimatförändringen och förberett sig på den	1

Tabell 5. Miljön i Raseborg 2050. Tabellen illustrerar de frågor som lyfts fram i temaarbetet och kartarbetet om temat miljön.

I invånarworkshopparna arbetade grupperna inledningsvis med teman ur markanvändningens utvecklingsbild: boende, näringsliv, trafik och miljö och funderade på hur de olika temana enligt deras önskemål ser ut 2050.

Efter temaarbetet fördjupade sig grupperna i ett tema. Utifrån det valda temat byggdes en framtidsbild på en karta.

I tabell 5 kombineras alla workshoppars tema- och kartarbetesskeden för **miljöns** del.

Karta 6: Miljön i Raseborg 2050. Kartan åskådliggör saker som lyftes fram i kartarbetet om temat miljö.

Utmaning av miljöns framtidsbild

HOT

Klimatförändringen och levnadsvillkor

- Människans inverkan på miljön
- Klimatförändringen och föroreningen av Östersjön hotar sommar- och vinterturismen.
- Stigande havsnivå, översvämningar, havet fryser inte på vintern, ingenting växer längre
- Klimatförändringen gör det svårt att ta sig fram och skyddsområden förstörs
- Föroreningar för det omöjligt att vistas utomhus
- Elberoendet är ett hot mot utvecklingen

Stabiliteten i samhället lider

- Globala förändringar
- Sidoeffekter av turism såsom nedskräpning, kriminalitet, stort antal turister
- Sjösäkerhet

MÖJLIGHETER

Naturen återhämtar sig och människorna är i kontakt med naturen

- Möjligheter genom grönska i och med att områden övertas av träd
- Människorna bor nära naturen
- En välmående och ren miljö

Stabiliteten i samhället

- Möjlighet till ett tryggt och självständigt Finland

Resultat från framtidsworkshopparna och Raseborg 2050 – Visa på kartan- enkäten

Resultaten från framtidsworkshopparna

Boendet

I framtidens Raseborg ansågs det viktigt att garantera **tillgänglig basservice**. I framtidsworkshopparna betonades i synnerhet byskolor (grundskola) och tidig barndomsutbildning i byarna. Att öka ett mångsidigt **bostadsutbud** och **tomter ansågs** också som viktigt och det skulle locka fler invånare till området.

Näringslivet

I framtiden hoppas man att staden skulle **stödja utvecklingen av näringslivet**. **Tjänster** som baserar sig på turism, kultur, restaurangverksamhet och jord- och skogsbruk ansågs i framtiden som viktiga näringsverksamheter i Raseborg. Basservicen ansågs också ge affärsmöjligheter i framtiden. Ungdomarna såg det som viktigt att skapa **utbildningsmöjligheter** i Raseborg. Utvecklingen av Internetanslutningar är viktig för att möjliggöra **arbete på distans**.

Trafiken

I framtidens Raseborg hoppas man att det skulle finnas **omfattande och hållbara kollektivtrafikförbindelser** till de större städerna, liksom mellan de största byarna i Raseborg och från mindre byar till större. Ett omfattande **nätverk av gång- och cykelvägar och en välskött infrastruktur** ansågs viktiga för att göra det möjligt för både lokalbefolkningen och turisterna att röra sig i området.

Miljön

I framtidsworkshopparna hoppades man att **naturen skulle vårdas** i framtidens Raseborg. **Självförsörjning i livsmedels- och energiproduktionen** ansågs viktigt. Förhoppningen var att Raseborg skulle **utvecklas hållbart** och att kulturmiljön skulle respekteras.

Bakgrund till kartenkäten

Som en del av växelverkan i anslutning till Raseborgs stads utvecklingsbild för markanvändningen samlades information in från invånarna om stadens nuläge med hjälp av enkäten Raseborg 2050 – Visa på kartan. Kartenkäten gick att besvara 10.2–10.3.2022 och sammanlagt 659 personer svarade på enkäten.

Syftet med kartenkäten var att förstå Raseborgs nuläge ur invånarnas perspektiv och att förbereda invånarworkshopparna. Med enkäten samlade man dessutom in information om rutten och platser som är viktiga för invånarna och önskemål om hur dessa kunde utvecklas. Enkäten har genomförts och analyserats av FEMMA Planning Oy som är ett företag specialiserat på delaktig stadsplanering

Resultaten från invånarworkshopparna stöder de förhoppningar som framkommer i kartenkäten om Raseborgs framtida utveckling.

Resultaten från kartenkäten

Boendet

När det gäller service betonades vikten av närliggande eller **lättillgänglig basservice**, särskilt i större bycentrum (Pojo, Fiskars, Ekenäs och Karis). Historiskt och landskapsmässigt viktiga kulturmiljöer, liksom platser som möjliggör olika aktiviteter (utomhusaktiviteter, hobbyer), ansågs vara viktiga platser.

Näringslivet

De viktigaste utvecklingsobjekten var platsernas stadsbild, **att liva upp bycentrumen, bygga bostäder** och utveckla infrastrukturen, skärgården och hamnområdena.

Trafiken

Av vardagsrutterna betonades etappen: Ekenäs – Karis – Pojo/Fiskars – Tenala, samt goda **trafikförbindelser** från de minsta byarna till de större bycentrumen (Ekenäs, Karis). Svararna hoppades också man kunde **utveckla trafikförbindelserna till de större städerna och de närliggande kommunerna**. Utvecklingen **av gång- och cykelvägar** och förbättringen av vägaras skick poängterades också

Miljön

Förhoppningen var att stadsutvecklingen skulle ske **med hänsyn till kulturarvet och naturvärdena** och genom att utnyttja deras potential.

Möjligheter

Svararna upplevde att Raseborgs styrkor var naturen och närheten till **naturen**, **kulturhistoria** och kulturmiljöer, det svenska språket och **tvåspråkigheten**, **den mänskliga skalan** och möjligheten till **olika boendeformer**.

Viktiga värden för svararna var naturen och **närheten till naturen**, fungerande **basservice**, **det svenska språket** och tvåspråkighet, kulturhistoria och **gemenskap**.

Hot

De största spänningarna utgjordes enligt svararna av upplevelsen av **ojämlik** utveckling **av områdena** och **språkpolitiken**.

De som svarade upplevde **minskningen** av **basservicen**, försämringen av **trafikförbindelserna** (Kustbanan), den negativa migrationen, den **allt äldre befolkningen**, nedgången i affärslivet och motståndet mot förändringar som de största hoten.

FEMMA Planning

www.femmaplanning.com

contact@femmaplanning.com

[Uutiskirje](#)